

ארי שלא בחבורה

להגן על עצמו, הפכה אותו קורבן ל'נשמות טובות' שידעו לנצל את החולשה שלו והפכו אותו לשעיר לעזאזל, עליו הפילו את כל מעשי הקונדס שהואשמו בהם, והוא נאלץ לספוג עונשים על דברים שמעולם לא עשה.

"אהרל'ה סבל כל השנים האלו בדומייה. הוא לא סיפר לאף אחד מה הוא עובר כשהוא לא נמצא בין כותלי הבית החם. שנה אחת במיוחד הוא לא נשא חן בעיני מי שהיה אמון על חינוכו, אותו 'מחנך' גרם לאהרל'ה סבל מנטלי ופיזי על בסיס יומי. למרות שכלפי חוץ אהרל'ה לא הראה כלום, בכל זאת השנה אצל אותו 'מלמד' סדקה את מעטה ההסתרה, ובבית שמו לב כיצד אהרל'ה הסגור והמופנם נסגר ומתכנס עוד יותר אל תוך עצמו. נורות אדומות החלו להבהב והוריי המודאגים לקחו את אהרל'ה לטיפול אצל כמה מטפלים ופסיכולוגים. חלקם לא הצליחו לגרום לו להיפתח, ואלו שכן נדהמו מההשלמה וההסתכלות האופטימית של אהרל'ה על כל מה שעובר עליו. הם יצאו מהכלים כשהבינו שהילד סובל כל כך, אבל ממשיך הלאה כאילו כלום לא קרה. בהמלצתם, העבירו את הילד למוסד לימודי אחר בשנת הלימודים האחרונה בחיידר, שם הוא אכן התחיל לפרוח. אבל...

דף חדש?

הסטיגמה לא עשתה לו טוב, וכשרצו לרשום אותו לשיבה קטנה, הרזומה 'הבעיית' שלו, כמי שעבר מוסד לימודי, הקשה עליו להתקבל לשיבה טובה. ובלי קשרים של אבא שהשתייך לחסי' דות בלי מוסדות עצמאיים, הוא מצא את עצמו בשיבה לבחורים "בעייתיים", שממש לא התאימה, גם לרמה השכלית שלו, וגם לרמת השאיפות הרוחניות שלו.

כעת, כשהתקוות של אהרל'ה לפתוח דף חדש ונקי התנפצו לרסי' סים, התחילה הירידה הבלתי נמנעת. אבל אהרל'ה, הנשמה הטובה שכל רצונה בעולם היה רק לעשות טוב ולגרום שלכולם יהיה נחת ממנו, לא הרגיש בנוח עם התהליך שהוא עובר, הנפש המעונה שלו כספה לרוחניות, אז הוא ביקש מאבא שינסה להכניס אותו לשיבה יותר טובה.

אחרי השתדלות גדולה הצליחו למלאות את בקשתו, והתוצאות לא איחרו לבוא. אהרל'ה התחיל להתקדם בלימודים, מאושר החל להחזיר הביתה מבחנים עם ציונים טובים, והיה נראה שהוא מתחיל להשאיר את העבר מאחור.

נפילה כואבת

כשאהרל'ה סיים ישיבה קטנה, הוא התקבל לשיבה חשובה עם השגחה קפדנית בארץ. אבל אז אירעה טרגדיה נוראית, כשאדם רע מעללים שהתגורר בקרבת הישיבה - מאלו שכולנו מזוהרים את בנינו ובנותינו מהם, בפרט בתקופה האחרונה - ניצל את היותו של אהרל'ה ללא סביבה תומכת, ופער חתך בל ימחה בנפשו הפצועה שזה אך החלה להתרפא. כל טראומות העבר התפרצו כענן געש וולקני, וכל תהליך ההתקדמות שהוא עשה בשנות הישיבה בארה"ב, נמוג בעשן.

שבור ומחולל, חזר אהרל'ה לארה"ב. מנסה בכל כוחו להישאר מחובר, להיאחז במשהו יהודי, אבל אז גילו אותו אנשים 'טובים', שבעצמם היו זקוקים ליד מכוונת ולא היו כשירים להשפיע על אחרים. הם החלו 'לתמוך' בו ו'לקרב' אותו באהבה, בכך שחשפו אותו לעולם ההרסני של החומרים המסוכנים, שגורמים לאלו שמתמכרים אליהם, לעוד התמכרות אובססיבית; לשכנע כמה שיותר אנשים להצטרף למעגל המשחית, כדי להרגיע את עצמם שהם לא לבד.

נפש שבורה ופצועה כמו של ארי, נשאבה לסם המוות הזה כאל

את הסופר המוכשר ר' יוסף פריד אני מכיר כבר שלוש שנים, מאז שישב מצידו השני של המתרס וראיין אותי לכתבת חג במגזין האידישאי 'די וואך', על תחום העיסוק שלי.

מאז אנחנו שומרים על קשר. בינתיים הספיק יוסי לעשות את הצעד שאני עשיתי, אבל בכיוון ההפוך והנכון - הוא עבר לגור בארץ הקודש. כך שמדי פעם שיתפנו זה את זה בתחושות והגעגועים לארץ מכורתנו, אני לארץ אשר עיני ה' אלוקיך בה, והוא להווי הביתי שהותיר מאחור. משהו שרק מי שחוזה מעבר לארץ אחרת יכול להבין.

לפני שבועיים ביום שישי, בעודי ניגש לעמדת העיתונים בגרא' סרי (סופר) כדי לקנות את העיתון שאתם קוראים כעת (העיתון מגיע אלינו בטיסה מהארץ רק ביום שישי) צדה את עיני הכותרת שהופיעה על שער המגזין האידישי 'מומנט' בעריכת ידידי ר' יואל קרויס: "סיפור חייו הכואב של אחי היקר אהרל'ה פריד ע"ה".

ואז הבחנתי בשמו של הכותב: יוסף פריד, ירושלים.

למרות שבאופן כללי אני שומר אמונים לעיתון שבו אני כותב, הפעם קרעתי את ניילון העטיפה של ה'מומנט' עוד ברכב, ומייד כשהגעתי הביתה התיישבתי לקרוא את המאמר שהוא לדע' תי האמין, המטלטל והחושפני ביותר בהיסטוריה של העיתונות החרדית אי פעם.

בכיתי כפי שלא בכיתי הרבה זמן, אך לא רק אני, אלפי יהודים בכו בעקבות הכתבה שזעזעה את אמריקה דוברת האידיש ולא רק. במוצאי שבת, הרגשתי צורך נפשי לעשות עם זה משהו, ובהחלטה של רגע התיישבתי לתרגם את המסמך המטלטל, כתבתי ובכיתי, ובכיתי ובכיתי. וכשסיימתי (לכתוב, לא לבכות) שלחתי את המסמך לידידי יוסי וכתבתי לו: "יוסי היקר, טלטלת השבת יהודים רבים, אבל הסיפור הזה חייב להתפרסם בכל העולם, אז הנה תרומתי הצנועה לכך. קח את הטקסט ותפרסם אותו היכן שרק תרצה".

כשקמתי בבוקר, חיכתה לי כבר תגובתו: "כקורא נאמן של 'משפחה' אני יודע, שאם יש עיתון שמסוגל באמת להרים את הכפפה ולפרסם מסמך שכזה, זה רק המגזין שלכם. הרי שלך לפניך, תפרסם אותו בטור השבועי שלך".

ואם לא זכיתי לכתוב באכסנייה זו, רק עבור המילים הבאות, די.

סיפורו של אהרל'ה

"אהרל'ה אחי האהוב היה ילד מדהים וחינני. מאז נולד כבש את כולם במתיקות שלו, הוא היה ילד חכם, עם ראש חריף, הבנה עמוקה, חשיבה עוד יותר מעמיקה, ונפש של אומן!

"עוד כשהיה קטן, היה קל להבחין שמדובר בנשמה עדינה ונקיה, תמיד דאג שכולם סביבו ירגישו רצויים. פעם מצאתי אותו בוכה בפינה, כי חשב שהכאיב למישהו.

"הייתה לו נשמה רוחנית, אני זוכר אותו ניגש פעמים רבות מיוזמתו לאבא ומבקש ללמוד איתו. לפני בר המצווה שלו התגלתה עוד יותר עדינותו הפנימית כשהפציר בהוריי שיערכו את בר המצווה בבית, כדי לחסוך בהוצאות.

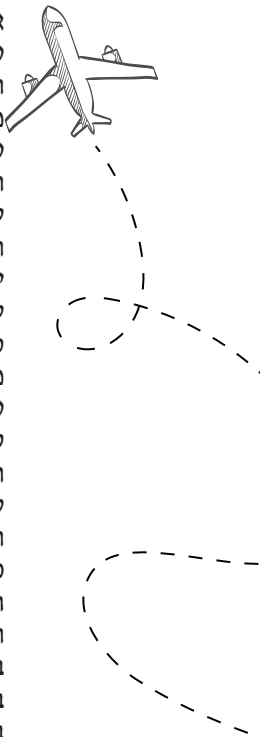
"מבחוץ היה נראה שמדובר בילד חלומות שכל הורה מתפלל לקבל, ילד קל. שלא עושה מעצמו עסק, ולא מתלונן על כלום.

"אבל מה שלא שמעו ממנו היה מה שהוא עבר בזמן שלא שהה בבית העוטף.

"בשל היותו ילד מופנם, שלא אהב לשתף רגשות, אף אחד לא ידע שבחיידר הוא עובר סבל בל יתואר.

"אומנם אהרל'ה היה ילד חכם עם חוש אומנותי מפותח, אבל כמו רבים בדור של היום סבל מהפרעת קשב וריכוז שהפריעה לו לה- תרכז בכיתה. אבל היות והוא למד בתלמוד תורה מרובה תלמידים, לא היה מי שישים לב.

"מטבע הדברים, החולשה בלימודים והיותו ילד עדין שלא ידע

קטלניות, וכבר לא היה שייך להחזיר את הגלגל אחורה. בלוויה של ארי שנערכה במוצאי שבת, השתתפו רבים שבכו מאין הפוגות על אהרל'ה, הנשמה הטהורה שמעולם לא הזיקה לאיש, אבל רבים כל כך הזיקו לה, חלקם ביוזעין חלקם שלא ביוזעין, ומאז מצעד מבקשי הסליחה לא הפסיק לזרום לציון הטרי בבית החיים במאנסי, "ועל כולם אלו-ק סליחות סלח לנו מחל לנו כפר לנו".

"בניחוח האבלים אמר הרבי מסקולען שליט"א, למשפחה המרוסקת, "אם יש דין למטה, אין דין למעלה, אהרל'ה עלה למעלה זך ונקי. אחרי שסבל כל כך הרבה בחייו הקצרים בעולם הזה, ודאי שלא היה לו עוד דין כל שהוא בעולם הבא".

לאהרל'ה יש מסר

זהו סיפור חייה של נשמה טהורה שנשכחה בצד הדרך, ונרמסה תחת גלגל החיים המתוכנת והסיסטמתי שבו אנו חיים היום, בעוד עינינו העמוקות ששפיעו טוב לב זעקו בייאוש: "הביטו בי אני סובל!!!" אבל הזעקה האיל-מת נעלמה בתוך השאון, ואין איש שם אל לב.

סיפורו הכואב של אהרל'ה מזכיר לנו שישנם אנשים ואלמנטים מזיקים שיכולים להרוס את חייהם ונשמתם של נשמות צעירות.

אהרל'ה מתחנך להורים: אם אתם רואים שהילד שלכם לא מרוצה, אל תתעלמו, תהפכו את העולם עד שתגלו מה מציק לו, ותשלחו אותו בזמן לטיפול הנכון, כדי שהכאב לא יתנחל בנפש הצעירה שלו ויתפרץ מאוחר יותר.

אהרל'ה מבקש מההורים: אם אתם מזהים אצל הילד שלכם התנהגות לא נאותה כלפי חברים, תעצרו זאת בזמן, כדי שלא תהפכו את חייו של ילד יהודי אחר לגיהנום. כי ההיסטוריה הוכיחה שבסוף זה לא נגמר בטוב בעיקר לצד הפוגע.

אהרל'ה פונה למחנכים ומלמדים: אל תתעלמו מהאהרל'ך שלומדים בכיתה שלכם. כשאתם רואים ילד שמתקשה בלימודים, תשיגו לו עזרה. תפנו להורים, אבל אל תצאו בכך ידי חובה. תעבדו איתם ביחד, כדי לעזור לילד. אם משהו מרגיש שהוא לא יכול לעשות את זה, שישאיר בבקשה את התפקיד הרגיש הזה לאחרים שיועדים איזה אוצר ואיזה אחריות יש להם בידיים (ובינתיים שלפחות יתנהלו עם הילד ברחמים, ביד רכה, ולא ח"ו ההפק).

אהרל'ה מתחנך לבחורים צעירים: אל תתפתו לקשר עם אדם שאין לכם היכרות מוקדמת או משפחתית קרובה איתו, שמתחיל לדאוג לכם, או לק-נות לכם מתנות. תברחו ממנו כמו מאש, ואם זה ממשיך, תדאגו לידע את הסביבה התומכת מיידית. **ולהורים:** היזהרו לשמור היטב עם מי הילדים שלנו באים במגע.

אהרל'ה דורש ומזהיר בחורים ואברכים: תעמדו הכי רחוק, מהסחורה האורורה. אל תהיו חכמים גדולים, אל תיכנסו לוויכוחים עם זה מועיל או לא. פשוט אל תגעו בזה. אם 'נשמה טובה' מבקשת ממך 'רק' להעביר לחבר, אל תתפתה, אל תיתן לסם המוות הזה להיכנס לטריטוריה שלך. אני מבקש ממך ברחמים ותחנונים, אל תתחיל עם משהו שחוק יותר ממך, תראה לאן אני הגעתי.

אהרל'ה רוצה גם לפקוח לכם את העיניים: כשאתם מעניקים 'תמיכה' ו'אהבה', לבחור שבור, בזה שאתם מנסים לשאוב אותו לבוץ הפרטי שלכם, כדי לעשות לעצמכם יותר נוח, אתם משחקים עם החיים שלו. אם אתם לא באמת מבינים בתחום, ה'חיזוק' שלכם יכול בכלל להיות הגורם לחורבן שלו. אם אתם לא ממוסדים בעצמכם, כיצד אתם יכולים להעניק הדרכה למישהו אחר?!

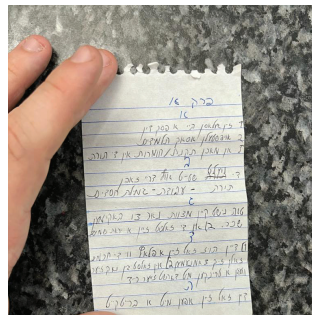
ואנחנו אומרים לאהרל'ה: תנוח בשלום על משכבך, תעמוד תחת כיסא הכבוד ובקש רחמים, ששום ילד יהודי לא יעבור את מה שאתה עברת. ואנחנו כאן בעולם השפל נעשה הכל כדי לוודא שכן יהיה. יהיו שורות אלו וההתעוררות שתבוא בעקבותיהן לעילוי נשמת הבה"ח אהרן ע"ה בן להבחל"ח ר' משה בצלאל שליט"א, שהיארציט הראשון שלו חל בח' בתמוז האחרון.

אח שלי היה ילד מיוחד. יוסי ואהרלה בילדותם

החלוקה של אהרלה אצל הרבי מסקולען זי"ע

סיכומי הנהגות מפרקי אבות שאהרלה כתב לעצמו

אהרלה ביום הכנסו לעול תורה ומצוות

הקבר הטרי של ארי בבית החיים במאנסי

אהרלה הנשמה הטובה שכל רצונה בעולם היה לעשות רק טוב

מגנט. הברירה אל עולם חלול ששיכיח ממנו ולו לרגע את כאב העבר וקשיי ההווה, נחשבה בהרגשותו כתרופת פלא לכל מכאוביו. וכשנפל, הוא התקשה למצוא את הדרך החוצה, על אף שניסה. כמה סבל ארי באותן שנים. אבל גם אז לא יכול היה לשאת את המחש-בה שלהוריו יש צער ממנו, לכן ניסה להפוך עולמות כדי לצאת מהבור ההרסני אליו נשאב.

לא פחות מ-7 מרכזי סיוע וגמילה פקד ארי, ובכל פעם דאג להתקשר לאבא ולספר לו בהרגשות, שהפעם הוא כבר באמת גמר עם זה, ברוך ה'. גם באותם ימים כשנפשו המתייסרת פיזית ונפשית נקרעת בין הרצון לב-רוח, לשכוח ולשקוע בעולם דמיוני שמשיכח לזמן מה את העבר המכאיב, לבין הרצון להתמסד ולחיות הווה ועתיד נורמלי, נהג ארי לעלות לציונים הקדושים של הרבי מריבניץ והרבי מסקולען זי"ע אליו היה מקושר, ולבקש "אל תסתור פניך ממני" בבכיות קורעות לב.

הסוף הכואב

ואז נכנס ארי למכון גמילה שמיני, והפעם היה נראה שזה הולך לכיוון טוב. כמעט 100 ימים הצליח ארי להחזיק מעמד, במהלכם אף ויתר על יציאה לשמחה משפחתית, כדי שלא לעצור את ההתקדמות שלו. ואז יום ששי אחד, כשארי כבר היה בתהליך הכנה ליציאה החוצה, הוא חווה עוד פעם נפילה.

ארהרל'ה חשב שזאת רק נפילה קטנה, אבל בפעם הזאת, הגוף של ארי שכבר נגמל מההשפעה של החומר הממית, לא עמד בזה, התוצאות היו